

คติ-สัญลักษณ์ สถาปัตยกรรม

16

ฟันฟูเข้าวัดปฏิบัติธรรม
นำหลักธรรมเกลาจิตใจ

ฟันฟูเข้าวัดปฏิบัติธรรม นำหลักธรรมขัดเกลาจิตใจ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม ได้ฟันฟูโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรม วันธรรมสวนะของแต่ละเดือน ได้ตระหนักถึงความต้องการของพุทธศาสนิกชนที่ต้องการเข้าวัดปฏิบัติธรรมในวันธรรมสวนะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา ได้น้อมนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนามากล่อมเกลาจิตใจ นำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันและร่วมรณรงค์ให้ประชาชนนุ่งขาว รักษาศีล 5 ทุกวันพระ

สอดคล้องกับนโยบายหลักรัฐบาลที่เน้นค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ข้อที่ว่าด้วยให้คนไทยรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

การเข้าร่วม โครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรม วันธรรมสวนะ นอกจากจะเป็นการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตรประจำวัน เช่น การทำบุญ การช่วยเหลือผู้อื่น การอยู่ร่วมกัน โดยสันติแต่ยังเป็นส่งเสริมการท่องเที่ยว เรียนรู้คำสอนทางพระพุทธศาสนาจากพระสงฆ์ ที่สำคัญยังได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์แต่ละวัด บางวัดเป็นวัดเก่าแก่โบราณมีศิลปกรรมสถาปัตยกรรมที่สวยงามงดงามอีกด้วย

เมื่อเร็วๆ นี้ ที่วัดบางนาใน เขตบางนา กรุงเทพฯ นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา เป็นประธานในโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ (วันพระ) ของกรมการศาสนา (ศน.)

กระทรวงวัฒนธรรม ณ วัดบางนาใน เขตบางนา กรุงเทพฯ โดยมีผู้บริหารกรมการศาสนา ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ เข้าร่วมพิธี

วิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยในอดีตมี พระพุทธศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ พุทธศาสนิกชนพากันไปวัดทำบุญ ตักบาตร เจริญจิตตภาวนา ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ กระทบวงวัฒนธรรม โดยกรมการศาสนาจึงได้จัดโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรม วันธรรมสวนะ (วันพระ) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาต่างๆ

ภายใต้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 49/2559 ยุทธศาสตร์ที่ 3 อุปถัมภ์ศาสนา เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พุทธศาสนิกชนทั่วไปในการเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม กระตุ้นเตือนให้พุทธศาสนิกชนยึดมั่นในหลักธรรมทาง

พระพุทธศาสนา โดยชวนประชาชนร่วมกิจกรรมทำบุญใส่บาตร ฟังเทศน์ตามบริบทของแต่ละพื้นที่โดยปฏิบัติตามคำแนะนำนำค่านามัยสิ่งแวดล้อมสำหรับศาสนสถานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้นำแนวคิดไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นการขับเคลื่อนกิจกรรมเข้าวัดวันพระผ่าน “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน มาเป็นพลังขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม ให้วัดมีบทบาทเป็นพิพิธภัณฑที่มีชีวิตให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้เรียนรู้ทั้งด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม สามารถดำรงตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พร้อมทั้งนำไปประพฤติปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติต่อไป

วันที่ 26 ก.พ.นี้ ตรงกับวันมาฆบูชา “เสน่ห์ไทย” สัปดาห์นี้ “พีพีทีวี” จึงนำเสนอสาระสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเพื่อเติมเต็มความรู้ให้พี่น้องกันครับ

วันมาฆบูชา ตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 เป็นวันที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์ในที่ประชุมพระสาวกณเวฬุวันมหาวิหาร และเกิดเหตุอัศจรรย์ขึ้น 4 ประการ หรือเรียกว่า “จาตุรงคสันนิบาต” คือการประชุมพร้อมด้วยองค์ 4 ได้แก่ 1.พระสงฆ์ที่มาประชุมล้วนเป็นเอตทัคคะ ซึ่งได้รับการอุปสมบทโดยตรงจากพระพุทธเจ้า 2.พระสงฆ์เหล่านั้นเป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น 3.พระสงฆ์

มาร่วมประชุมโดยมิได้นัดหมาย จำนวน 1,250 รูป 4.ในวันนั้นดวงจันทร์เสวยมาฆฤกษ์เต็มบริบูรณ์

สำหรับความสำคัญของ “โอวาทปาติโมกข์” นั้น ได้กล่าวถึงจุดหมาย หลักการ และวิธีการ ของพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 3 คาถาที่พระพุทธองค์ตรัสเรียงลำดับ คาถาแรกคือ ความอดทนอดกลั้น ต่อตบะอย่างยิ่ง คาถาที่ 2 การไม่ทำบาปทั้งปวง ไม่ทำชั่วทุกชนิด การทำกุศลให้ถึงพร้อมด้วยการเข้าถึงความดีการทำจิตใจให้บริสุทธิ์สะอาดปราศจากสิ่งที่ทำให้เศร้าหมอง และคาถาที่ 3 การไม่กล่าวร้าย ไม่ทำร้าย มีความสำรวมในพระปาติโมกข์ ความรู้จักประมาณในโภชนาหาร ที่นอน ที่นั่งอันเรียบง่าย การประกอบความเพียรในอธิจิต

วันมาฆบูชาปีนี้ น้องๆที่จะไปทำบุญตักบาตร และเวียนเทียน ต้องดูแลตนเองด้วยการสวมหน้ากาก เพื่อให้ห่างไกลจากโควิด-19 กันด้วยนะครับ.

การประกวดศิลปกรรมที่มีความสำคัญ มีประวัติความเป็นมายาวนาน การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ จัดแสดงผลงานอีกครั้ง โดย การแสดง

ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 66 แสดงนิทรรศการฯ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้าถึง 21 มีนาคม จากนั้นนำไปจัดแสดง ณ สถาบันศิลปะในส่วนภูมิภาค

การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ โดยมหาวิทยาลัยศิลปากร จัดขึ้นต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้กับศิลปินมีเวทีสร้างสรรค์ในระดับชาติ ส่งผลงานเข้าร่วมประกวด และสำหรับครั้งนี้มีผลงานศิลปกรรมที่ได้รับรางวัลจากประเภทต่าง ๆ 13 รางวัล และผลงานที่ได้รับคัดเลือกร่วมแสดง 41 ผลงานจัดแสดง

ส่วนหนึ่งจากการแสดงฯ ประเภทภาพพิมพ์ "Pussy Willow" ภาพพิมพ์โลหะเมซโซทินท์ โดย บุญมี แสงขำ ผลงานรางวัลประกาศนียบัตรเกียรตินิยม อันดับ 2 เหรียญเงิน ศิลปินได้แนวความคิดจากพุทธปรัชญา ได้แก่วรรณคดีเกี่ยวกับความจริง(สังขาร)

ซึ่งเป็นกฎแห่งเหตุและผล นำความคิดดังกล่าวมาสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยอาศัยรูปทรงของพืชพรรณที่สมบูรณ์พร้อมจะผลิดอกออกผลแล้วร่วงหล่น จนกระทั่งไปสู่เมล็ดพันธุ์ที่เติบโตใหญ่ หมุนเวียนสืบต่อไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด มาเป็นสัญลักษณ์ในการแสดงออก ผ่านผลงานศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคเมซโซทินท์ เพื่อให้เกิดรูปความคิด แบบจินตนาการถึงความรู้สึกสุขสงบและมีสมาธิ ซึ่งเป็นสาระ สัจจะความจริงในการดำเนินชีวิตอันเป็นต้นแบบของชาวพุทธเป็นสำคัญ

อีกผลงานรางวัลเดียวกัน "บรรยากาศของสีแห่งความศรัทธาใน

ชมศิลปะ 'ภาพพิมพ์' ในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ

ดินแดนล้านนา หมายเลข 2" ภาพพิมพ์ตะแกรงไหมบนกระดาษ โดย พงศ์ศิริ คิตติ ศิลปิน สะท้อนความงาม ความมีคุณค่า ความศรัทธาและความมีอัตลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมล้านนา ด้วยบรรยากาศของสีที่เกิดจากการประสานกัน ซ้อนทับกันของลวดลายต่าง ๆ ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะผ่านรูปทรงสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเกิดเป็นบรรยากาศของสีที่สามารถน้อมนำไปสู่สาระแห่งความงาม ความมีคุณค่าและความศรัทธาในระดับจิต

นอกจากนี้ศิลปกรรมประเภทภาพพิมพ์ ผลงานรางวัลประกาศนียบัตรเกียรตินิยม อันดับ 3 เหรียญทองแดงยังมี "Lifebrary"

ภาพพิมพ์สื่อผสมจัดวาง โดย คนันพร พันธุ์สวัสดิ์ "เงาสะท้อนรสนิยม" ภาพพิมพ์แกะไม้ โดย จักริ คงแก้ว "พิธีพระอภิธรรมศพชาวไทยพุทธเชื้อสายไทดำ" ภาพพิมพ์แกะไม้ โดย ชยสิทธิ์ ออไอศูรย์ และอีกผลงานภาพพิมพ์แกะไม้ "สัมพันธ์ภาพของธรรมชาติ หมายเลข 2" โดย เทพพงษ์ หงส์ศรีเมือง เป็นผลงานอีกส่วนหนึ่ง ทั้งนี้ในการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติยังมีผลงานรางวัลและผลงานเข้าร่วมแสดงประเภท จิตรกรรม ประติมากรรม สื่อประสมและภาพพิมพ์ ให้ชม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ศิลปะร่วมกัน.

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: สดุดีปดาศ์/-

วันที่: อาทิตย์ 21 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 14543

หน้า: 13(บนขวา), 19

Col.Inch: 106.24 Ad Value: 132,800

PRValue (x3): 398,400

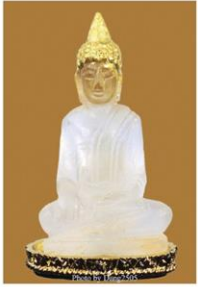
ศิลปิน: สีส

คอลัมน์: ภูมิต้านภูมิต้อง: 'วัดเชียงมั่น' ภูมิต้องแห่งแรกของพญามังราย

'วัดเชียงมั่น'

19

ภูมิต้องแห่งแรกของพญามังราย

พระแก้วขาว

พระแก้วขาว

พระศิลา

จารึกวัดเชียงมั่น

หลักจารึกหน้าโบสถ์เก่า

พญามังราย

พระอุโบสถ์หลังเดิม

วัดเชียงมั่นในปัจจุบัน

เจดีย์วัดเชียงมั่น

ภาพพญามังรายในวิหาร

'วัดเชียงมั่น'

ภูมิต้องแห่งแรกของพญามังราย

Paladisai@siamrecorder.com

จากการสำรวจจุดตรวจทางโบราณคดีบนพื้นที่ของเวียงแก้ว ของกรมศิลปากร โดยสำนักศิลปากรที่ ๗ จ.เชียงใหม่ ที่กำลังดำเนินการอยู่นั้น ได้ทำให้เกิดกระแสความสนใจใคร่รู้เรื่องราวของอาณาจักรล้านนาและพญามังรายเพื่อเชื่อมโยงข้อเท็จจริงถึงเวียงแก้วมากขึ้น ร่องรอยของภูมิต้องบ้านภูมิต้องนั้นคงไม่พ้นวัดสำคัญที่ยังมีโบราณ

สถานและหลักฐานสำคัญอยู่ โดยเฉพาะวัดเชียงมั่นซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนราชภาคินัย ตำบลศรีภูมิ อำเภอเมืองเชียงใหม่ นั้นแต่เดิมว่าเป็นพระราชวังหรือคุ้มหลวงที่ประทับของพญามังราย ปฐมกษัตริย์แห่งล้านนาไทย เมื่อปี พ.ศ.๑๘๓๙ ก่อนที่พระองค์จะทรงสร้างเมืองเชียงใหม่ขึ้น ครั้งนั้นพระองค์ได้นำริ้วพลโยธา เข้ามาตั้งที่บริเวณของวัดนี้ เรียกกันต่อมาว่า "เวียงเหล็ก" โดยหมายให้เป็นการแข็งแรงมั่นคงประดุจเหล็ก คตินามก็คงไม่ต่างกับ เวียงเหล็กหรือเวียงเล็กของพระเจ้าอู่ทองสร้างอยุธยา หลังจากนั้นพญามังรายจึงได้สร้างเมืองเชียงใหม่เสร็จแล้ว จึงได้สร้างวัดขึ้นตรงบริเวณคุ้มหลวงให้เป็น พระอารามหลวงแห่งแรก และทรงสร้างพระเจดีย์ตรงบริเวณที่เป็นหอคำที่ประทับของ

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: สดส์ปดาศ์/-

วันที่: อาทิตย์ 21 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 14543

หน้า: 13(บนขวา), 19

Col.Inch: 106.24 Ad Value: 132,800

PRValue (x3): 398,400

คลิป: สีส

คอลัมน์: ภูมิบ้านภูมิเมือง: 'วัดเชียงใหม่' ภูมิเมืองแห่งแรกของพญามังราย

คณะเผยแผ่พรำ กรมคิลปากร

ในพระวิหารหลวง

พระองค์ ขนานนามวัดนี้ว่า วัดเชียงใหม่ ซึ่งในบริเวณ
วัดนี้มีวิหาร พระอุโบสถซึ่งภายในมีพระพุทธรูป
ประดิษฐานอยู่หลายองค์ สิ่งสำคัญของสถานที่นี้
คือ ศิลาจารึก ที่เรียกกันว่า “จารึกวัดเชียงใหม่”
จารึกนี้ได้กล่าวถึง พญามังราย ทรงโปรดให้สร้าง
เจดีย์ขึ้นในที่ประทับและสถาปนาเป็นวัด เรียกว่า
วัดเชียงใหม่ ต่อมาในสมัยพญาติโลกราช ทรงโปรด
ให้สร้างเจดีย์ขึ้นใหม่ เมื่อปี พ.ศ.๒๐๑๔ ความ
ในพงศาวดารโยนกได้กล่าวถึงพญามังรายได้
เสด็จจากเวียงเชียงใหม่
หรือเวียงเหล็กเข้าไป
ประทับในพระราชวัง
ที่สร้างขึ้นใหม่ และในตำนาน
พื้นเมืองเชียงใหม่ กล่าวว่า
พญามังรายได้ตั้งเวียง
ในชัยภูมิที่ เรียกว่า
เชียงใหม่ จากหลักฐานศิลา
จารึกที่ ๗๖ ศิลาจารึก
วัดเชียงใหม่ พ.ศ.๑๗๗๙
ได้กล่าวถึงวัดเชียงใหม่ ว่า
พญามังรายได้ทรงสร้าง
ที่ประทับชั่วคราวเพื่อควบคุมการสร้างเมือง
เมื่อแล้วเสร็จได้ทรงโปรดให้ก่อเจดีย์ตรง
ที่หอนอนบ้านเชียงใหม่ ให้ชื่อว่าวัดเชียงใหม่
นับเป็นพระอารามหลวงแห่งแรกของเมืองเชียงใหม่
ต่อมา พ.ศ.๒๐๑๔ ในรัชสมัยพญาโลกติการาช
ทรงโปรดให้สร้างเจดีย์ด้วยศิลาแลง

ต่อมาได้ ๘๗ ปี พม่าได้เข้ายึดครองเมือง

เชียงใหม่ เจ้าฟ้ามังทรา (สมเด็จพระมหาอัมมิกะ
ราชาธิราช) ทรงโปรดให้พระยาแสนหลวงสร้างเจดีย์
วิหาร อุโบสถ หอไตร อัมมสนาสนะ กำแพงประตูโขงขึ้น
และจารึกปี พ.ศ.๒๑๒๔ ตรงกับสมัยอยุธยา นั้นมี
เนื้อหาว่า พ.ศ.๒๒๗๒ พระญาหลวงเจ้ามังคละ
สะแพก เจ้าเมืองเชียงแสน และบุษบาสิริวธน
เทพาราชกัญญาเจ้า มีครุฑทาสล่อพระพุทธรูป
องค์นี้ไว้ที่วัดศรีสองเมือง ซึ่งสร้างขึ้นคลุมสุสาน
เจ้าราชบุตรยอดงำเมือง และได้มีการกำหนด
อายุจากคักราชท้ายสุดปรากฏในจารึกคือ “อดีต
วรพุทธศาสนาคลาแล้ว ๒,๒๗๒ พระวัสสา คือ
พ.ศ.๒๒๗๒ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เราขวงคั่นของยาน
ของพม่าเข้ามาปกครองเมืองนี้...ก็เห็นจะต้อง
คั่นกันต่อจากภูมิเมืองที่วัดเชียงใหม่ว่าพญามังราย
ยกคุ้มหลวงสร้างวัดเชียงใหม่แล้วได้ไปประทับใน
พระราชวังที่สร้างขึ้นใหม่...ส่วนจะตรงไหนหรือ
บริเวณเวียงแก้วที่ขุดคั่นกันนี้...ไม่มีหลักฐาน
ซึ่งเวียงแก้วเดิมนั้นเคยมีชื่อเรียกว่า เวียงหน้า
คุ้มแก้ว นั้นจะเป็นอะไรสมัยใด...คงสนุกกับการ
สืบค้นต่อ สำหรับปัจจุบันนี้วัดเชียงใหม่แห่งนี้
มีพระพุทธรูปสำคัญ ๒ องค์ คือ พระแก้วขาว
(พระเสด็จคมนตรี) และ พระศิลาปางทรมาน
ช่างนาพาศิริประดิษฐานในวิหารในมณฑลที่
สร้างเลียนแบบมณฑลสมัยพระเมืองแก้ว จึง
เป็นวัดที่ได้รับการนับถือในสมัย
ซึ่งก่อนนั้นวัดนี้เคยถูกทิ้งร้าง
ในช่วงที่พม่าได้เข้ามาปกครอง จนกระทั่ง
ถึงสมัยของ พญาทวารวดี พ.ศ.๒๓๒๕-๒๓๖๗

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,250

Section: สุดสัปดาห์/-

วันที่: อาทิตย์ 21 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 14543

หน้า: 13(บนขวา), 19

Col.Inch: 106.24 Ad Value: 132,800

PRValue (x3): 398,400

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: ภูมิล้านภูมิมือง: 'วัดเชียงมั่น' ภูมิมืองแห่งแรกของพญามังราย

จึงได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์วัดนี้ขึ้นใหม่โดยมี
เจ้านายฝ่ายเหนือทำนุบำรุงต่อมาทุกสมัยจนถึง
สมัยพระเจ้าอินทวโรรส ซึ่งมีครุฑธำมรงค์ใน
ธรรมยุติกนิกาย จึงได้เชิญพระภิกษุสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย
จากวัดบรมนิวาสมาจำพรรษาที่วัดนี้เป็นแห่งแรก
ของเมืองเชียงใหม่ ต่อมาจึงได้ขยายธรรมยุติกนิกาย
ไปยังวัดเจดีย์หลวง สำหรับโบราณสถานในวัดนี้
ทั้งวิหาร พระอุโบสถ หอไตร เจดีย์นั้นได้รับการบูรณ
ปฏิสังขรณ์กันใหม่แต่ พ.ศ. ๒๓๒๕ ที่เหลือร่องรอย
ก็จารึกวัดเชียงมั่น หากอยู่วัดนี้มาแต่เดิมก็ดี หากเป็น
จารึกที่ถูกลำมาจากที่อื่นก็ต้องตามหาทันต่อ

ป่าใบเสมาหินทรายพันปี แบ่งเขตโลกศักดิ์สิทธิ์กับโลก

“เสมาหิน”...บ้านบึงผักก้ามถูกค้นพบที่ วัดพุทธสิมาราม บ้านบึงผักก้าม หลัง โรงพยาบาลวังสะพุง อ.วังสะพุง จังหวัดเลย เป็นเสมาหินที่มีการกำหนดอายุโดยวิธีทาง โบราณคดี โดยใช้วิธีเปรียบเทียบทางประวัติศาสตร์และศิลปะ โดยศึกษาจากศิลปะ โบราณวัตถุ ซึ่งสถานที่แห่งนี้มีลักษณะรูปแบบ ลวดลายใกล้เคียงกันและเปรียบเทียบกับศิลปะ โบราณวัตถุจากประเทศใกล้เคียง อีกทั้งยังเทียบเคียง อ้างอิงจากคัมภีร์ที่ให้ อิทธิพลการกำหนดรูปแบบ สลักบนใบเสมา

จึง...กำหนดอายุได้ ว่าสร้างขึ้นในพุทธศตวรรษ ที่ 13-16 มีอายุไม่ต่ำกว่า 900-1,200 ปี เป็นแบบ...

“ศิลปะทวารวดี”

น่าสนใจว่า... “เสมาหิน” ที่พบ

เหนือฟ้า
ใต้
บาดาล
รัก-ยม

มีทั้งสภาพสมบูรณ์และชำรุดปักรวมกันอยู่ในบริเวณวัดพุทธสิมารามส่วนใหญ่เป็นหินทรายสีขาวบางใบเป็นหินทรายสีแดงมีขนาดใหญ่เล็กปะปนกันตรงกลางมีลวดลายรูปสลูเจดีย์ประดับอยู่เกือบทุกใบ

อีกทั้งบางใบเป็นหม้อ “ปุจฉา” ประกอบด้วยพันธุ์พฤกษา

ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ใบเสมาทั้งหมดสามารถจำแนกได้เป็น 9 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีรูปทรงใกล้เคียงหินธรรมชาติ กลุ่มที่สลักเป็นแผ่นเรียบมีรูปร่างค่อนข้างแน่นอน กลุ่มที่สลักเป็นหม้อปุจฉามีสลูเจดีย์ประดับ

กลุ่มที่สลักเป็นหม้อปุจฉาสลูปตอนบนประกอบด้วยพันธุ์พฤกษา กลุ่มที่สลักเป็นหม้อปุจฉา 2 ชั้น 3 ชั้น ประกอบด้วยพันธุ์พฤกษากลุ่มใบเสมาที่เป็นเสาแปลเหลี่ยมฐานบัวปลายสอบเข้าหากัน จำนวน 1 ใบและใบเสมาที่มีอักษรประกอบ 1 ใบ

หลักฐานที่พบใบเสมาปักรวมกันอยู่ที่คูน้ำคันดิน ในบริเวณวัดพุทธสิมาราม มีทั้งสภาพสมบูรณ์และชำรุดนับได้ 40 ใบ และใบเสมา 1 ใบ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลยได้ทำสำเนาจารึกไว้พบว่าเป็นอักษรอินเดียใต้ (อักษรปัลลวะ) จำนวน 12 บรรทัด ตัวอักษรลบเลือนอ่านได้เป็นบางคำ

ลักษณะอักษรรูปแบบนี้สันนิษฐานว่า

เป็นรูปแบบอักษรช่วงพุทธศตวรรษที่ 14-16

เปิดบันทึกประวัติ “เสมาหิน” ข้างต้นเหล่านี้ถูกรวบรวมเพื่อมาเป็นพิพิธภัณฑสถานทรายที่สมบูรณ์แบบนั้นเกิดขึ้นเมื่อปีพ.ศ.2506 นายเทศเกษ ทอมา ผู้ใหญ่บ้านปากเป้ง (บ้านบึงผักก้าม) ได้เดินเท้าผ่านป่าบริเวณเนินดินที่ทำให้พบใบเสมาจึงได้แจ้งไปยังศึกษาธิการอำเภอรังษิงพุงทราบ

กระทั่งในปี 2523 กรมศิลปากรได้ส่งคณะมาสำรวจกลุ่มใบเสมาหินทราย ได้ระบุว่า พบศิลาจารึกอักษรลพเดือนมากไม่สามารอ่านได้ และในปี 2524 นายสมชาติ มณีโชติ ได้นำมารวบรวมข้อมูลไว้

ต่อมาในปี 2529 ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลยสถาบันราชภัฏเลย จึงมาสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมแต่อักษรจารึกลบเลือนมากอ่านได้เพียงบางคำ

เช่น มีคำว่า...“ศรี” “มารลด”

“ใบเสมา” มีความเชื่อศรัทธาที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาเชื่อมโยงกับศาสนาผีมาแต่โบราณ ถูกนำมาใช้วางรอบเป็นเขตขอบกั้นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของผี ที่ถูกซ่อนทับด้วยพุทธสถานอีกทอดหนึ่ง

เสมอเหมือน “ใบเสมา” นั้นมีความศักดิ์สิทธิ์ในตัวเป็นสัญลักษณ์ของ “เจ้าที่” ของพระอุโบสถทำหน้าที่กั้นเขตแดนระหว่าง “โลกศักดิ์สิทธิ์” กับ “โลกสาธารณะ” ไว้...เขตแดนใบเสมาแสดงถึงอาณาเขตพื้นที่อันศักดิ์สิทธิ์ที่ถูกค้นพบเชื่อมโยงกับศรัทธาและความเชื่อที่มีสืบมาแต่โบราณนานมาแล้ว

อีกทั้งยังส่งต่อศรัทธามาถึงยุคปัจจุบันสะท้อนให้เห็นไม่ว่าจะผ่านวันเวลายุคสมัยมานานนับพันปีแล้วก็ตาม “ใบเสมา” แผ่นหินนั้นยังมีความสมบูรณ์สะท้อนศรัทธาอันยิ่งใหญ่ไม่เสื่อมคลาย

“ใบเสมา” ถือว่ามีความสำคัญยิ่งนอกจากเป็นประติมากรรมหินสลักที่ใช้เป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงเขตพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ในพุทธศาสนากำหนดเขตบริเวณศักดิ์สิทธิ์ สถานที่ประกอบพิธีกรรม...เพื่อเป็นตัวแทนสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับเคารพบูชา ทำหน้าที่คล้ายสลูเจดีย์หรือพระพุทธรูปเพื่อให้ผู้คนได้มากราบไหว้บูชาแล้วจากการศึกษาค้นคว้ายังพบว่ามีการสร้างอย่างแพร่หลาย

มากโดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย...การปักใบเสมาอาจจะกล่าวได้ว่ามีความสืบเนื่องมาจากคติความเชื่อจากประเพณีปักหินตั้ง เชื่อเรื่องการนับถือผีบรรพบุรุษของชนพื้นเมืองในภูมิภาคเอเชีย-ออลเนย์

ลักษณะการปักจะเป็นแบบหลักเดี่ยวเพื่อแสดงเขต ตำแหน่งบริเวณพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ เช่น

เจดีย์ พระธาตุ อุโบสถ ซึ่งพบว่ามีารปักล้อม
รอบเนินดิน...รอบพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ โดยไม่มีการ
กำหนดทิศทาง

หากแต่ปักประจำทิศ...นับตั้งแต่ปัก 4 ทิศ
ไปจนถึง 16 ทิศ

น่าสนใจด้วยว่ารูปลักษณะใบเสมาที่พบนั้น
จะเป็นแท่งหินขนาดใหญ่ แบบเรียบอาจเป็น
ลักษณะธรรมชาติ หรือแผ่นหินที่ไม่มีการ โกลน
ให้เป็นรูปร่างแบบแผ่นดินที่มีการถากให้เป็น
แผ่น...เป็นแท่งเสาที่ทำให้เป็นรูปสี่เหลี่ยมหกเหลี่ยม
แปดเหลี่ยมแตกต่างกันออกไป พร้อมตกแต่ง
ลวดลายด้วยการแกะสลัก

ลวดลายที่ค้นพบ แกะสลักภาพเล่าเรื่อง
ทางพุทธศาสนา เช่น พุทธประวัติ ชาดกตอน
สำคัญ...ธรรมจักร...สัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนา
เพื่อแสดงให้เห็นประจักษ์ว่า “พุทธศาสนา” ได้
เผยแผ่มายังดินแดนแห่งนี้แล้ว

สำหรับบางใบก็เป็นการแกะสลักสันนูน
ทางสามเหลี่ยมคล้ายสถาป...สัญลักษณ์แทน
พระพุทธเจ้าบางใบก็แกะเป็นหม้อน้ำศักดิ์สิทธิ์
หรือที่เรียกว่า...“หม้อปูลมฤๅ” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์
แห่งความอุดมสมบูรณ์ในภูมิภาคเอเชียใต้ปรากฏ
ให้เห็นเป็นงานศิลปะของศาสนาฮินดู เชื่อว่า...
“พระเป็นเจ้า” จะคลบันดาลให้เจ้าของประสบ
ความสำเร็จสมดังปรารถนา บันดาลสมบัติ
ทั้งปวงให้

“ศรัทธา”...นำมาซึ่งปาฏิหาริย์? เชื่อไม่
เชื่อโปรดอย่าได้...“ลบหลู่”.

● รัก-ยม

ทูบประเดิน โดยบานเย็น 8

จัดประกวดผ้าลายพระราชทาน สุธิพงษ์ จุลเจริญ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นประธานแถลงข่าวจัดการประกวดผ้าลายพระราชทาน “ลายขอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรีฯ” โดยมี ดร.วันดี กุญชรยาคง จุลเจริญ ประธานสภาสตรีแห่งชาติฯ สุรศักดิ์ อักษรกิ รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน นาย นครชัย อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม วีรพันธ์ วรรณรัตน์ ศิริชัย ทหารานน อัครชญ แก้วอาภรณ์ และ กุลวิทย์ เลาสุขศรี ร่วมงาน ที่สุรลัยฮอลล์ ศูนย์การค้าไอคอนสยาม

ร้อง เล่น เต้น ในเทศกาลดนตรี

ชวนน้อง ๆ เยาวชนและผู้สนใจ มาร้อง เล่น เต้นกัน ในเทศกาลดนตรี MBK Center Music & Performance Fest ซึ่งจะจัดขึ้นทุกสัปดาห์ที่ 2 และ 4 ของเดือน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม การแสดงดนตรีไทยและสากล ศูนย์การค้าเอ็ม บี เค เซ็นเตอร์ ร่วมกับ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว พร้อมด้วย หน่วยงานราชการ กลุ่มวัฒนธรรมพื้นบ้าน และสถาบันการศึกษา สนับสนุนพื้นที่แสดงผลงานและโชว์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยจะเปิดตัวครั้งแรกในวันพฤหัสบดีที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 ชั้น G ลานอเนกนิเวศ โซน A ตั้งแต่เวลา 14.00 น.เป็นต้นไป พร้อมการแสดงสุดอลังการเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีนจากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ชุดละครพันทาง เรื่อง ราชอิริราช ตอนยกทัพพินัน นอกจากนี้ยังมีการแสดงชุดระบำจีนไทยไมตรี และการบรรเลงดนตรีเพลงจีนติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมและกิจกรรมต่าง ๆ ได้ที่ www.mbk-center.co.th และ www.facebook.com/mbkcenterth